

Z toho jediného důvodu, že k usnášení se společníků potřebí jest dle smlouvy společenské většiny $\frac{3}{4}$ odevzdaných hlasů, nelze shora uvedená ustanovení smlouvy pokládati za neplatná a nezákonná.

Nevyšší soud dovolací stížnosti dozorčí rady nevyhověl, rozhodnutí své ze dne 1. dubna 1919 R I 117/19 takto odůvodnil:

Dle §u 32. zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. má dozorčí rada právo zbaviti jednatele společnosti s r. ob. povinností jejich a opatřiti čeho třeba k prozatímnímu dalšímu vedení obchodu.

Takové opatření dozorčí rady jest pouze prozatímní a proto musí dozorčí rada bez prodlení svolati valnou hromadu, která dle §u 16. cit. zák. výhradně přísluší odvolati ustanovení jednatele.

Zákon neukládá dozorčí radě povinnost, aby takové prozatímní opatření přihlásila k zápisu do obchodního rejstříku a poněvadž nemá téhož významu, jako odvolání řízení jednatele, nedá se vykládati jako změna poměrů, jež by zapsání dle § 17. cit. zák. (odst. 2.) a čl. 45. obch. z. podléhala.

Z uvedeného práva opatření, nutných k dalšímu provozování obchodu, neplyne oprávnění dozorčí rady měniti ustanovení smlouvy společenské o tom, kdo a jak má podpisovati firmu.

Právem tedy byl zamítnut návrh na poznamenání opatření dle §u 32. cit. z. v rejstříku obchodním. Jednatel B nebyl jako pouhý zmocněnec povolán ku řízení závodu jako ředitel, nýbrž jest v §u 13. smlouvy společenské ustanoven jednatel a v této vlastnosti jemu svěřeno řízení. Není tedy možno odlučovati jeho funkci říditelem, pokládati ji za zvláštní zmocnění a vykládati § 13. společenské smlouvy tak, že vyžaduje odvolání jednatele. Ba jako takového většinu $\frac{3}{4}$ hlasů ve valné hromadě odevzdaných, nikoliv ale odvolání jeho z působnosti říditelem. Stalo-li se usnesení, o jehož zápis bylo žádáno, formálně platné čili nic, musí posuzovati soud rejstříkový a vytýká tedy dovolací rekurs neprávem, že nepřislouží soudu tomu přihlížeti k meritorní otázce. Meritorní otázku, zdali opatření dozorčí rady bylo chováno jednatelem odůvodněno, usnesení v odpor bráně neřeší.

Rovněž bez důvodu vytýká dovolací rekurs, že soud rekursní rozhodl o předmětu, o němž rozhodovati nemůže, poněvadž jednatel odvolaný může přý se svého práva domáhati pouze u valné hromady společnosti. O právech však nebylo rozhodováno, nýbrž o tom, zdali žádaný zápis do rejstříku povolen býti má a k tomu soud obchodní jest bez odporu povolán.

Neplatným usnesení dozorčí rady ovšem není, třeba by valná hromada nebyla prozatímní odvolání jednatele schválila a tak je učinila konečným a třeba by bylo opomenuto po opětovném usnesení dozorčí rady svolati valnou hromadu, jak § 32. zák. o spol. s r. ob. předpisuje. K zápisu do rejstříku se však nehodí a tím jest odůvodněno nařízení výmazu zápisu povolených v první stolici a obnovení dřívějšího stavu.

Pokud dovolací rekurs odírá jednatele právo k rekursu, stačí odkázati k §u 9. cis. pat. z 9. srpna 1857 č. 208 ř. z.

Tvrzení, že §§ 13., 17., 20. atd. smlouvy společenské, jejich zrušení z moci úřední dozorčí rada žádá, odporují předpisům zákona o společnostech s r. ob. proto, že jednatelství Bovo bez jeho souhlasu jest neodvolatelným, jest nesprávné. Tento výsledek nastává jen proto, poněvadž mu náleží tolik hlasů, že ostatní členové společnosti nemohou docíliti většiny $\frac{3}{4}$. Počet hlasů upravila smlouva ve shodě s §em 39. zák. Ustanovení smlouvy byla hned při zápisu firmy prozkoumána a zápis jest právoplatným. Objeví-li se dodatečně úprava poměrů společenských nevhodnou, ačkoli jednotlivá ustanovení neodporují zákonu, není příčina, aby soud z moci úřední nějaké opatření činil a zasahoval do soukromých práv společníků.

Pokud tedy soud rekursní nevyhověl rekursu dozorčí rady proti zamítnutí návrhu, aby z moci úřední zakročeno bylo o zrušení uvedených ustanovení smlouvy společenské, nejsou dány podmínky §u 16. cis. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. pro změnu souhlasných usnesení první i druhé stolice.

Dovolacímu rekursu nebylo tedy vyhověno.

ZE DNE.

Depositáře a pojednavatele pozůstalosti upozorňujeme na zákon ze dne 11. června 1919 číslo 328 sb. z. a n. »o přípustění cizozemských dlužních úpisů s prémie« (účinný ode dne 21. června 1919), dle něhož okolkovaný dle stupnice III. býti musí

prémiové dlužní úpisy vydané mimo obvod Československé republiky. Jsou to ze známějších cenných papírů zejména také: losy z r. 1864. 3% pozemkové losy, losy pro upravení Dunaje, kreditní, rak. červeného kříže, vídeňské komunální a j., a všechny losy uherské.

Notářské kauce ve Vídni. Záležitost ohlášení notářských kaucei k soupisu ve Vídni dospěla konečně žádoucího rozřešení. Když vyžádané formuláře soupisové od úřadu plnomocníka R. C. S. nedocházely a lhůta k soupisu valně blížila se ku konci, nezbylo k uhájení zájmu majitelů notářských kaucei jiného, než zakročiti ve Vídni přímo. Vyslán tam tajemník notářské komory, který jménem notářské komory s příkladnou obezřetností a horlivostí přihlášení veškerých ve vídeňské poštovní spojitelně uložených kaucei notářských provedl. Soupisové povinnosti ve státě rakouském tím vyhověno.

Hodnocení cenných papírů. Palčivá otázka hodnocení cenných papírů, tak důležitá při sepisování inventárů a projednání pozůstalosti, konečně rozřešena. Zákonem ze dne 11. června 1919 č. 329 sb. z. a n. »o ocenění předmětů bursovních obchodu pro účely poplatkové« stanoveny nové předpisy pro hodnocení cenných papírů, na něž tímto upozorňujeme. Zákon nabyl účinnosti dnem 21. června 1919.

K soupisu neknihočních pohledávek. Funkce soupisová, na notáře vložená, zabírá nejen valnou část doby pracím kanceláře vyměřené, rušíc hladký průběh úřadování, ale spojena je i se značnými svízelemi, plynoucími z jednání se stranami a s poučováním jich, ba i s újmou majetkovou. Inkasující notář, který nemá autoritativní normy pro rozeznávání bankovek s padělaným kollem, zejména stokorunových, vydán je čiré náhodě a mnozí odpykali již nejistotu tu hmotnými ztrátami. Práci stěžuje také nejistota a častá změna vidělich zásad povinnosti soupisové. Správa finanční průběhem doby soupisové, která v tomto měsíci chýlí se již ke konci, změnila názor svůj ohledně způsobu přihlásek veřejných obchodních společností, ohledně posuzování poplatnosti pohledávek nedobytných, a co tyto řádky píšeme, v posledním měsíci soupisovém, dodává teprve výklady ohledně pohledávek z přeplatků dovozného, z náhrady za nedodržení lhůty dodací, úbytek, ztrátu nebškození zboží, ohledně kupních cen za nedodané zboží předem zaplacených, přeplatku a nároku ze stornovaných smluv dodacích a j., tedy v době, kdy již valná část k soupisu povinných osob přihlášky své podala a evidenční poplatek zaplatila.

K četným dotazům sdělujeme, že ministerstvo spravedlnosti slíbilo samo honorovati práci notářů při soupisu pohledávek a nahraditi jim hotové výlohy (opatření razítka, další event. síly písařské atd.), není proto přípustno, aby notáři vybírali sami od stran poplatky vidimační, jak se namozuje dříve. Bude záhodno, aby každý notář si vedl řádný seznam vidimační, aby svého času mohl se vykázati, jaké práce a při jaké výši pohledávek konal.

Notáři-porotci. Spolek náš došlo upozornění, že by se měl zasaditi o to, aby notáři byli vyloučeni ze seznamu porotců. Poněvadž jest to povinnost občanská, nepokládá spolek za vhodné zakročiti v té věci. Upozorňujeme však, že dle zákona ze dne 23. května 1919 čís. 278 § 4. mohou úřad porotce odmítnouti dle odst. 6. osoby zapsané v seznamu obhájců ve věcech trestních. Jelikož téměř všichni notáři jsou zapsáni v seznamu obhájců, mohou žádati u obecního úřadu svého bydliště nejdříve v měsíci srpnu, aby byli ze seznamu porotců skrátnuti. Notáři, kteří zapsáni v seznamu obhájců nejsou, mohou se dále dodatečně zapsati a žádati pak za skrátnutí v seznamu porotců.

Obsazování míst notářských. Poslední dobou obsazeno bylo několik míst notářských způsobem, kterého nemůžeme přejíti mlčením, poněvadž tu bylo zasaženo v autonomní práva stavu notářského. Tak stalo se na př., že notářství německé uděleno bylo jednomu z nejmladších petentů-Němců, ačkoli o místo to žádal a všemi instancemi (komorou) i soudy navržen byl primo loco starý notář se 24 služebními léty, který 14 roků zastával malé notářství venkovské, kdežto protežovaný jeho kolega vykazoval pouze 8 roků praxe. Podobně jmenován notářem kandidát, jenž nebyl ani v návrhu, byl 9. na řadě co do let praxe a přeskočil 8 uchazečů s praxí delší. Dále stalo se, že kandidát notářství obdržel místo notářské v H., že však nebyl spokojen, intervenoval u ministerstva, kdež byl úředníkem ujištěn, aby si z toho nic nedělal, že obdržel notářství jiné a byl na to pak hned jmenován notářem do P. — Dále jednomu kandidátovi počítalo ministerstvo práv do služební praxe léta, ztrávená u samosprávných úřadů, což odporuje

úplně Šu 6. lit d) n. ř. Kolega ten jmenován pak notářem, přeskočiv II svých předchůdců s praxí notářskou a soudní mnohem delší. Kormou však všeho jest, že nedávno jmenován kandidát notářství notářem, aniž ministerstvo vyčkalo vůbec obsazovacího návrhu komorního. Dle Šu 10. not. ř. má na každé místo notářské býti vypsán konkurs a jen z důležitých příčin může na návrh komory bez předchozího konkursu býti místo obsazeno. V uvedeném případě ministerstvo nevyžádalo si návrhu komorního a obsadilo místo notářské, jako by notářské komory vůbec ani nebylo. Tázeme se, ví o tom pan ministr spravedlnosti? Pochybujeme, neboť právě se dovídáme, že bylo žadateli o nově vypsané místo notářské slíbeno nikoliv od ministra, nýbrž od osoby podřízené, že bude jmenován notářem, ačkoliv návrh obsazovací ještě ani nedošel k ministerstvu a ačkoliv onen žadatel nevykazuje ani nejdelší praxe, ani nejlepší kvalifikace. Poměry takové rozhodně nejsou zdravé i doufáme, že ministerstvo, které jinak vždy vycházelo notářskému stavu vřídne vstřícně, učiní také v tomto směru důkladnou nápravu. Očekáváme, že přehmaty takové nebudou se opakovati!

Disciplinární senát ve věcech notářů. Dne 31. května 1919 nabyl účinnosti zákon o disciplinárních senátech nejvyššího soudu a tím uskutečněna byla dávna tužba notářů, aby ve věcech disciplinárních souzení byli příslušníky vlastního stavu. Podle zákona ze dne 16. dubna 1919 č. 216 a nařízení ze dne 28. května 1919 č. 273 bude nadále v disciplinárních věcech notářských u nejvyššího soudu činným zvláštní disciplinární senát, skládající se z presidenta neb jeho náměstka a čtyř členů, z nichž dva náležeti budou stavu soudcovskému a dva stavu notářskému. V zákoně objevuje se zřejmé nedopadění. Zákon v Šu 10. i nařízení v Šu 1. stanoví, že přísedící disciplinárních senátů jsou vždy dva členové advokátních nebo notářských komor, volení ze členů komor advokátních a notářských. Zákonodárce tu patrně přehléd, že jest jiný stav u advokátů a jiný u notářů. — Advokáti totiž jsou všichni členy své komory, kdežto notáři tvoří zvláštní notářský sbor (kolegium), které volí notářskou komoru jakožto výbor. Následkem toho podle přesného znění zákona mohli by býti zvoleni za přísedící disciplinárního senátu sice advokáti, kteří nejsou členy výboru advokátní komory, kdežto ze stavu notářského mohli by býti voleni pouze členové komory. — Jest tu opět zřejmo, jak jest nutno při vydávání nových zákonů, aby slyšáni byli odborníci iako znalci, což se pohříchu neděje. — Přesně dle znění zákona zvolila notářská komora pražská k vyzvání ministerstva spravedlnosti za přísedící členy disciplinárního senátu nejvyššího soudu pp. Dra. Karla Bařka, Dra. Gustava Kreimla a Dra. Jaroslava Čulíka. Žádáme i ostatní komory za laskavé sdělení výsledku voleb těchto přísedících.

Jednotná justiční zkouška. Jak se dovídáme, bude předloženo národnímu shromáždění co nejdříve návrh zákona na zavedení jednotné notářské zkoušky, jež bude se konati jednak písemně z práva občanského a trestního, jednak ústně, a to jak pro stav notářský, tak i pro stav soudcovský a advokátní stejným způsobem. Tím splněno bude dávne písm desiderium našeho stavu, za které za starého Rakouska marně bylo bojováno.

Odbory. Veškeré notářské komory žádáme za sdělení, zda založeny byly již odbory a v kladném případě za oznámení výsledku voleb.

Z rektorátu české vysoké školy technické v Brně se upozorňuje, že se na tamější vysoké škole technické uprázdnil v nejbližší době profesura národního hospodářství, finanční vědy a statistiky, jakož i profesura věd právních. Případné dotazy zodpoví rektorát.

Masarykova Liga proti tuberkulose. Prozatímní kancelář nalézá se v Praze II., Spálená ul. č. 28, II. patro. V úředních hodinách (8—12, 3—6) vyřizují se veškeré dotazy, přijímají se přihlášky, dary a příspěvky.

»28.« Na podnět vyšlý z ministerstva školství a národní osvěty má býti vydán památník slavného dne 28. října 1918 označený »28«. Památník má býti věcným historickým dokumentem pro potomstvo a občerstvující vzpomínkou na nej-památnější chvíli, kterou bylo práno prožiti přítomnému pokolení. V něm má býti živě a věrně vyličeño vše, čím se projevil u nás velký revoluční převrat, a — pokud je to možno — slovem zachyceno jedinečné fluidum sytíví tenkrát český vzduch. Proto je třeba obrátiti se na jednotlivce všech stavů, na úředníky a instituce veřejné (okresní hejtmanství, pošty, železniční úřady, samosprávné korporace, vojenské kruhy a četnictvo, školy a učitelstvo všech druhů škol atd.), aby pérem zachytili a vystihli průběh a ráz revoluce ve svém

okolí, a stejně je třeba obrátiti se ke všemu občanstvu, ke každému jednotlivci, který důležité a zajímavé věci ví z vlastní zkušenosti a dovede je napsat, aby přispěl k úplnosti a pestré všestrannosti obrazu. Z občanských kruhů mohou poskytnouti významných zpráv a dojmů zvláště ti, kdo jako političtí činitelé v ústředních organizacích i v místních spolecích měli význačnější osobní účast v událostech (na př. členové Národních výborů, dělničtí předáci v zmilitarizovaných továrnách, členové sokolských, dělnických a střeleckých jednot). Při takovém památníku nešlo by o úvahy, jak k 28. říjnu přišlo, nýbrž o zjevy toho dne, 28. října a dne 29. října, neboť na mnohá místa přišla zpráva o převratu až na tento den. Stručně vypsání příprav na provedení převratu se tím ovšem nevylučuje, naopak bylo by žádoucí. Historická cena takových líčení velice by vzrostla, kdyby věcnou správnost jejich obsahu dosvědčilo svými podpisy několik přímých účastníků líčených událostí. Kdo již někde publikoval své paměti a vzpomínky z 28. října, nechť pošle svůj příspěvek tištěný. Došlý materiál bude zredigován za účasti historiků a spisovatelů publikován v památníku »28« a uložen v archivu národního osvobození československého, zřízeném při zemském archivu v Praze. Písemné příspěvky s označením »28« buďte zaslány ministerstvu školství a národní osvěty (Praha III., Karmelitská ul. 8). — Časopisy krajinské všech politických stran a všech směrů i časopisy stavovské žádány jsou, aby otiskly toto oznámení.

Zprávy spolkové. Pozvání ke schůzím odboru »Praha«, spolku notářů československých, které konati se budou v místnostech notářské komory v Praze II., Václavské nám. č. 28, vždy o 6. hodině odpolední. Na schůzích těchto jednati se bude o referátu notáře Dra Václava Černého ve příčině reformy notářského řádu. Pořad: 1. 12. července, 2. 19. července, 3. 26. července 1919. Největší účast kolegů jest nutna a v zájmu stavu. Odbor »Praha«, spolku notářů československých. Dr. Jar. Čulík, předseda.

Přeložení a jmenování. Ministr spravedlnosti přeložil notáře: Karla Matouška v Týně n. Vlt., do Náchoda, Dra Eduarda Hailu v Neustadtu n. T., do Frýdlandu, Dra Karla Vondřírfa ve Štokách do Neustadtu n. T., Dra Hugona Patsche, pro Holice jmenovaného notáře do Police n. M., a jmenoval kandidáty notářství: Františka Stodolu v Jičíně, notářem v Holicích, Ladislava Kunu v Chlumci n. Cid., notářem v Týně n. Vlt., Aug. Černocho v Jindř. Hradci, notářem ve Štokách a Ladislava Bráčka v Písku, notářem v Kamenici n. Líp.

Přeložení. Ministr spravedlnosti propůjčil panu Hugonu Mayerovi, pro Sedlec jmenovanému notáři, místo notářské v Malackách na Slovensku.

Pro Prahu a venkov hledání kandidátů notářství, ad 1. možno-li se substitucí, ad 2. event. bez substituce. — Dotazy řízeny buďtež na p. H. Billice, tajemníka notářské komory v Praze.

Uprázdňená místa notářská.

Místo notářské v Mor. Ostravě.

K obsazení zřízeného druhého místa notářského v Mor. Ostravě po případě notářského místa v okrsku podepsané notářské komory, jež by snad přesazením notáře bylo uprázdňeno, se tímto soutěží vypisuje.

Uchazeči o toto místo, po případě přesazením notáře snad uprázdňené at podají své žádosti u podepsané notářské komory až včetně do 20. července 1919 a vykáží tam obzvláště náležitosti čl. 6. lit. e) n. ř.

Notářská komora v Olomouci dne 26. června 1919.

Místo notářské v Sedlci.

Podepsaná notářská komora vypisuje tímto soutěží ku obsazení místa notářského v Sedlci, jmenováním pana Hugona Mayera notářem v Malackách na Slovensku uprázdňeno.

Žádosti, doklady ve smyslu výnosu minist. práv ze dne 31./X. 1887 čís. 9172 opatřené, buďtež podány do 21. července 1919 včetně předepsaným způsobem podepsané notářské komore.

Notářská komora v Praze, dne 9. července 1919.

Listárna redakce.

Pro nedostatek rukopisu odložen článek Dra Adolfa Krýsy: »O smlouvě nájemní« do čísla příštího.